

Hærløven haabede ikke skulde stee, idet man anlagde denne Lov saaledes, at man antog, at af den Deel af den værnepligtige Masse, som havde Lyft og Anlæg for Militairtjenesten, kunde man, idet man tog Hensyn dertil ved Anlægget af alle vore militaire Underviisningsanstalter, sikkre sig et dygtigt og kraftigt Besatningsmandskab gjennem de forskjellige Grader, men alt dette vil man nu maastee i en ikke ubetydelig Grad forhindre, dersom man gaaer den i Forslaget Nr. 8 anviste Vej. Jeg skal gjentage, at af de Forslag, som angaae dette Punkt, anseer jeg dog Forslaget under Nr. 8 for det helbigste og bedste, hvis Thinget vil forandre sin Beslutning ved 2den Behandling, hvad jeg haaber ikke vil stee. Forslaget under Nr. 20 gaaer ligeledes imod Thingets Afstemning ved 2den Behandling. Dette Forslag gaaer fort og godt ud paa at indsætte i Lovens en Bestemmelse, hvorefter det ikke tillades, at en Mand ernærer sig som Søfaren, medmindre han er begyndt derpaa, idetmindst inden han er fyldt sit 21de Aar. Det er Meningen. Man forbyder ikke En, der er Smed, at gaae over til at blive Bager, man forbyder ikke en Landmand at gaae over til at blive Kjøbmand, men man vil forbyde en Hvilkesomhelst, der ikke, inden han har fyldt sit 21de Aar, har befattet sig med Søfart, derefter at ernære sig ved Søen. Man vil i Lovens sætte en Skranke for Tilgangen til denne Næringsvej; det vil man i et Land som vort, der ligger omgivet af Vand, og det vil et Folk, der dog har et gammelt Navn som Sønation. Jeg skal henstille, hvorvidt det virkelig kan siges at være rigtigt.

H. Larsen: Jeg skal ikke opholde det ærede Thing længe. Hvad der har bevæget mig til at tage Ordet, er en Udtalelse af den høitærede Minister, idet han bestemt sagde, at hans Tølelse ikke tillod ham at bøie sig for den Bestemmelse i det nærværende Lovudkast, som er indført ved Sagens 2den Behandling med Hensyn til Præsterne. Jeg skal kun tillade mig at udtale, at naar jeg ikke kan stemme for det af den høitærede Minister stillede Forslag, grundet det sig paa Bestemmelsen i Grundlovens § 90, idet min Tølelse, naar jeg seer hen til

denne Bestemmelse, som jeg med den ærede Formands Tilløbelse skal oplæse, ikke tillader mig det. Grundlovens § 90 siger: „Enhver vaabensfør Mand er forpligtet til med sin Person at bidrage til Fædrelandets Forsvar efter de nærmere Bestemmelser, som Lovens foreskriver.“ Naar man i dette Dieblik er ved at vedtage de nærmere Bestemmelser, hvorefter Værnepligten skal opfyldes, vilde jeg gaae imod min Tølelse og imod min Forstand — den høitagtede Minister udtalte rigtignok sidsi, at Forstanden ikke her maatte komme i Betragtning —, dersom jeg vilde stemme for det omhandlede Endringsforslag. Naar der i Grundlovens § 90 staaer, at enhver vaabensfør Mand er forpligtet til med sin Person at værne om Fædrelandet, forekommer det mig nemlig, at den Bestemmelse, som den høitagtede Minister her har foreslaaet indført i Værnepligtens loven, vil komme til at stride imod den nævnte Grundlovsparagraf, og jeg kan dog ikke troe, at vi her skulle gaae imod Grundloven, thi da vilde dens Paragrapher ikke faae nogen Betydning i Fremtiden. Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at gjøre. Discussionen er allerede truffen langt ud; det, jeg iøvrigt kunde have at bemærke, er tildeels blevet sagt, og en Gjentagelse deraf vilde ikke føre til Noget. Grunden til, at jeg ikke kan stemme for Ministerens Forslag, er altsaa den, at det strider imod Grundlovens § 90.

Formanden: Jeg skal dog bemærke, at da Grundlovens § 90 udtrykkelig indeholder, at der kan tages nærmere Bestemmelser ved Lov, strider det omhandlede Forslag ikke imod Grundloven, og det vilde jo heller ikke være kommet til Forhandling, dersom det stred imod Grundloven.

Jørgen Jensen: Jeg skal ikke komme ind paa det Punkt i denne Sag, som har optaget den største Deel af Debatten, nemlig Spørgsmaalet om Præsternes Værnepligt. Det er kun med Hensyn til den Bestemmelse, at unge Frivillige, som ville indtræde i Hæren, skulle, forinden dette kan stee, være erkjendte eller fundne tjenestedygtige ved en Session, at jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger. Jeg